

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Energie,
Telecom & Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EM / 13113624

Datum 28 juni 2013
Betreft Klankbordgroep in relatie tot het schaliegasonderzoek

Geachte Voorzitter,

Op dit moment wordt een onafhankelijk onderzoek naar schaliegas uitgevoerd. Ik heb uw Kamer toegezegd dat ik de resultaten van dit onderzoek - tezamen met mijn bestuurlijke reactie - voor het eind van het zomerreces aan uw Kamer stuur. Uw Kamer heeft mij bij de regeling van werkzaamheden van 25 juni jl. gevraagd te reageren op de ontwikkelingen rond de klankbordgroep van dit onderzoek. Hierbij voldoe ik aan dat verzoek.

Onderzoek naar schaliegas en betrokkenheid klankbordgroep

Over de aanwezigheid van schaliegas en de gevolgen van mogelijke proefboringen leven in de samenleving veel vragen en opvattingen. Om op een groot deel van deze vragen een antwoord te krijgen, wordt er op dit moment een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke gevolgen en risico's van de opsporing en winning van schalie- en steenkoolgas in Nederland. Hierbij wordt gekeken naar de veiligheid voor mens, natuur en milieu. De bestaande wet- en regelgeving wordt hierbij tevens tegen het licht gehouden. Dit onderzoek is door mij toegezegd op 27 oktober 2011. Het onderzoek is via een Europese aanbestedingsprocedure gegund aan een consortium van Witteveen+Bos, Arcadis Nederland en Fugro Ecoplan.

Ik heb direct bij aanvang van het onderzoek besloten tot het houden van consultatierondes met de relevante stakeholders (provincies, gemeenten, lokale en nationale belangengroepen, actiegroepen, burgers en industrie). Begin 2012 zijn er zeven consultatierondes gehouden. Bij deze bijeenkomsten hebben alle aanwezigen hun vragen en zorgen geuit. De vragen en zorgen die vallen binnen de reikwijdte van het onderzoek zijn omgezet in onderzoeksvragen. Deze onderzoeksvragen zijn in concept nog aan de betrokkenen voorgelegd, om er zeker van te zijn dat hun vragen en zorgen op de juiste manier hierin verwoord zijn.

Bij de consultatierondes werd ook de wens geuit om gedurende de verdere looptijd van het onderzoek betrokken te blijven. Daarom heb ik besloten tot het instellen van een klankbordgroep. Deze werd samengesteld uit afgevaardigden van de consultatierondes. Hierover bent u per brief geïnformeerd op 19 juni 2012¹. In deze brief is tevens aangegeven dat de klankbordgroep gedurende het onderzoek kennis kan nemen van de voortgang en op basis daarvan input kan geven op het lopende onderzoek. Sinds de start van het onderzoek

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 28 982, nr. 128

zijn er dan ook drie bijeenkomsten met de klankbordgroep gehouden. Bij de tweede en derde bijeenkomst stond het concept onderzoeksplan op de agenda. De input van de klankbordgroep heeft het onderzoeksplan verbeterd. De klankbordgroep heeft hier op 20 maart jl. een bericht over naar buiten gebracht².

Bij de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep op 25 juni 2012 is met de leden afgesproken dat alles openbaar is, tenzij om vertrouwelijkheid wordt verzocht. Het onderzoek bevindt zich nu in de afrondende fase waarbij ik de klankbordgroep in de gelegenheid wil stellen te reageren op de conceptresultaten. Ik wens hierbij vertrouwelijkheid omdat de onderzoekers het definitieve rapport nog vast moeten stellen en ik het rapport van een bestuurlijke reactie heb te voorzien. Tijdens het VAO Energie op 15 mei jl. heb ik toegezegd uw Kamer het definitieve rapport en mijn reactie hierop toe te sturen voor het eind van het zomerreces. Uw Kamer is dan in de gelegenheid mijn voornemens ten aanzien van schaliegas te beoordelen mede aan de hand van een definitief onderzoeksrapport. Om goed invulling te geven aan deze afspraak kan de klankbordgroep alleen vertrouwelijk op de hoogte worden gesteld van de conceptresultaten van het onderzoek. Ik neem er kennis van dat verschillende leden van de klankbordgroep aangegeven hebben niet aan mijn verzoek tot vertrouwelijkheid te willen voldoen en uit de klankbordgroep zijn gestapt. Dit is een afweging die elk lid van de klankbordgroep zelf maakt.

De conceptresultaten van het onderzoek zullen tijdens de volgende bijeenkomst van de klankbordgroep aan de resterende leden worden gepresenteerd. Opmerkingen van de klankbordgroep zullen, waar relevant en in de ogen van de onderzoekers gewenst, verwerkt worden in hun definitieve onderzoeksrapport. Vervolgens wordt het definitieve rapport aan het Ministerie van Economische Zaken gestuurd.

Verdere proces

De maatschappelijke discussie over schaliegas maakt dat de resultaten van dit onderzoek door belanghebbenden met interesse tegemoet worden gezien. Ik vind het van belang dat er een open en transparante publieke discussie kan plaatsvinden over schaliegas. Het is goed gebruik dat onderzoeksresultaten vergezeld van een kabinetsreactie naar de Kamer worden gestuurd. Dit stelt de Kamer in staat haar controlerende taak te vervullen – mede op basis van een onafhankelijk onderzoeksrapport – en mijn beleidsvoornemens te beoordelen en daar wel of niet mee in te stemmen.

Daarnaast worden, zoals aangegeven in mijn brief van 10 april 2012³, de resultaten van het onderzoek voorgelegd aan de commissie voor de m.e.r., om er zeker van te zijn dat het onderzoek op een gedegen en onafhankelijke wijze is uitgevoerd. Uw Kamer zal over het advies van de commissie voor de m.e.r. geïnformeerd worden.

² <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gas/documenten-en-publicaties/vergaderstukken/2013/03/20/bijeenkomst-klankbordgroep-van-het-onderzoek-naar-de-mogelijke-gevolgen-en-risico-s-van-schalie-en-steenkoolgaswinning.html>

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 28 982, nr. 127

**Directoraat-generaal Energie,
Telecom & Mededinging**
Directie Energiemarkt

DGETM-EM / 13113624

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken